

ประวัติความเป็นมาของอุตสาหกรรมนมข้นหวานในประเทศไทย

ระยะเวลาก่อน พ.ศ. 2505

นมข้นหวานเป็นผลิตภัณฑ์นมที่ทองสั่งจากต่างประเทศตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 และเกิดปัญหาการขาดแคลนนมข้นหวานขึ้นในช่วงระหว่างสงคราม ทำให้ประชาชนเดือดร้อน พ่อค้าบางรายจึงเกิดความคิดที่จะผลิตนมข้นหวานขึ้นขาย แต่กรรมวิธีการผลิตไม่ถูกต้อง จึงต้องเลิกไป ต่อมาเมื่อประเทศไทยเริ่มติดต่อกับต่างประเทศอีกครั้ง หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ใน พ.ศ. 2488 บริษัทหลายแห่ง อาทิ บริษัทเคียนทงวนจำกัด บริษัทอีสต์เอเชียติกจำกัด เป็นต้น ใ้สั่งนมข้นหวานตราต่าง ๆ จากหลายประเทศเข้ามาขายโดยไม่ไ้ระบุว่าใครเป็นตัวแทนจำหน่ายนมข้นหวานตราใดบ้างคนต่างมีสิทธิ์สั่งซื้อนมข้นหวานตราเดียวกันเข้ามาจำหน่ายได้อย่างเสมอภาค นมข้นหวานที่สั่งเข้ามาขายนั้นมีทั้งนมข้นหวานมีมันเนยร้อยละ 8 เช่น นมข้นหวานตราอัสกาตราผีเสื้อแดง ตราเพชร ตราแกนทรินและตราอุหลาบจากประเทศเนเธอร์แลนด์ ตราอุรุจากประเทศฝรั่งเศส เป็นต้น และนมข้นหวานมีมันเนยร้อยละ 9 เช่น นมข้นหวานตราเรือใบและตราหม่มจากประเทศเนเธอร์แลนด์ ตราหมีจากประเทศสวีเดน เป็นต้น (ภาพฉลากนมข้นหวานตราต่าง ๆ อยู่ในภาคผนวก หน้า 280 - 284)

การสั่งนมข้นหวานจากต่างประเทศดังกล่าวเกิดปัญหามากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องหมายกำหนดการขนส่งไม่แน่นอน สินค้ามาไม่สม่ำเสมอ ทำให้เกิดปัญหาทางการตลาด กล่าวคือ ถ้าการขนส่งล่าช้า สินค้าจะขาดตลาด ราคานมข้นหวานดิบตัวสูงขึ้น ทำให้ประชาชนเดือดร้อน แต่ในทางกลับกัน ถ้าสินค้าเข้ามาจำนวนมากจนล้นตลาด จะเกิดปัญหาการตกราคา บริษัทผู้สั่งเข้ารายใดมีเงินทุนไม่มากพอ ก็จะต้องรับขายสินค้าในราคาถูกเป็นพิเศษ จนทำให้เกิดภาวะขาดทุน แต่ถ้าบริษัทใดมีเงินทุนมากก็จะสต็อกสินค้าไว้ไม่ยอมขาย จนกว่าสินค้าในตลาดจะลดน้อยลงก่อน จึงจะนำออกจำหน่าย เพราะขายได้ราคาสูงกว่า แต่จะเกิดปัญหาที่ว่ผลิตภัณฑ์ เพราะระยะเวลา

ขนส่งที่ล่าช้า รวมกับเวลาที่ท้องต้ออกสินค้านั้น ทำให้อายุของผลิตภัณฑ์หมดลง นมชั้นหวานจะเริ่มข้นขึ้น จนถึงกับแข็งตัวและสี่สรวงจะเริ่มออกเหลืองจนเป็นสีน้ำตาลเข้มขึ้น เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเคมี แต่ถึงกระนั้น ด้านนมชั้นหวานชากตลาด ผู้บริโภคก็จ่ายยอมท้องซื้อผลิตภัณฑ์เหล่านั้นไปบริโภค โดยที่บริษัทผู้ส่งเข้ามาแต่ละรายจะไม่ยอมรับผิดชอบแต่อย่างใด ไม่มีการสำรวจตรวจตราสินค้าและเก็บสินค้าคืนจากท้องตลาด เพราะต่างถือว่าทุกบริษัทสามารถส่งผลิตภัณฑ์เหล่านั้นเข้ามาขายได้อย่างเสมอภาค ดังนั้นผลิตภัณฑ์ที่ตกค้างในตลาด จึงไม่ทราบว่าเป็นสินค้าของบริษัทใดที่ส่งเข้ามาจำหน่าย ต่อมาบริษัทนำเข้าบางบริษัทที่ส่งนมชั้นหวานตราหม่มและตราอาสาไก้ทำเครื่องหมายไว้ที่กระป๋อง ทำให้ทราบว่านมชั้นหวานกระป๋องใดเป็นสินค้าของบริษัทที่ส่งเข้ามาจำหน่าย ครั้นเมื่อนมชั้นหวานหม่มอายุก็พยายามเก็บนมชั้นหวานของบริษัทที่เสื่อมคุณภาพคืน ในที่สุดบริษัทผู้แทนจำหน่ายต่างก็มีความรับผิดชอบต่อกู้ค้าและผู้บริโภคมากขึ้น โดยให้บริษัทผู้ผลิตนมชั้นหวานช่วยพิมพ์ชื่อบริษัทผู้แทนจำหน่ายลงบนฉลากนมชั้นหวานอาทิ บริษัทอิสเทิร์นเอเยนซี่ (1946) จำกัด ใ้บริษัทค้ออปปเปอร์เรตีฟแฟคตอรี่ออฟมิลคโพรดัคส์จำกัด (CO-OPERATIVE FACTORY OF MILK PRODUCTS CO., LTD) ในประเทศเนเธอร์แลนด์พิมพ์ชื่อบริษัทบนฉลากนมชั้นหวานมีมันเนยร้อยละ 9 ตราเรือใบ (ภาพฉลากนมชั้นหวานตราเรือใบอยู่ในภาคผนวกหน้า 284) หรือบริษัทยูนิทิกันจำกัดใ้บริษัทแลคที จำกัด (LACTEA CO., LTD) ประเทศเนเธอร์แลนด์ช่วยพิมพ์ชื่อบริษัท เป็นภาษาอังกฤษลงบนฉลากนมชั้นหวานมีมันเนยร้อยละ 8 ตราโรบินฮูด และมีคำภาษาอังกฤษว่า "ผลิตสำหรับประเทศไทยโดยเฉพาะ" (Especially made for Thailand) (ภาพฉลากนมชั้นหวานตราโรบินฮูดอยู่ในภาคผนวก หน้า 285) และให้พิมพ์ประโยคภาษาไทยว่า "ทางบ้านมออย่าใช้เลี้ยงทารก" บนฉลากหางนมชั้นหวานตรามังกรทอง (ภาพฉลากนมชั้นหวานตรามังกรทองอยู่ในภาคผนวก หน้า 286)

จะเห็นได้ว่าระยะเวลาก่อน พ.ศ. 2505 นั้น ประเทศไทยต้องสั่งนมชั้นหวานจากต่างประเทศ อาทิ สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เดนมาร์ก เนเธอร์แลนด์ สวีเดนและแคนาดา และสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นต้น เข้ามาบริโภคประมาณปีละ 200 - 300 ล้านบาท โดยราคาขายปลีกนมชั้นหวานมีมันเนยร้อยละ 8 ที่ส่งเข้ามาจำหน่ายกระป๋องละ 4.25 บาทถึง 4.75 บาท และนมชั้นหวานมีมันเนยร้อยละ 9 ขายกระป๋องละ 5.00 บาท

ถึง 5.50 บาท ส่วนนมชั้นหวานที่ขายดีและมีชื่อเสียงที่สุดในช่วงนั้นก็คือนมชั้นหวานตราอลาสกา เพราะผู้บริโภคนอกจากจะนำนมชั้นหวานตราอลาสกาไปเลี้ยงทารกและใช้ในครัวเรือนแล้ว ยังนำไปชงกับเครื่องดื่มตามร้านอาหารทั่วไป

ระยะเริ่มแรกของการก่อตั้งโรงงาน

ใน พ.ศ. 2505 อุตสาหกรรมนมชั้นหวานได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามนโยบายของรัฐบาลที่จะประหยัดเงินตราต่างประเทศ เพื่อเป็นการนำวิทยาการและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาและเป็นการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าโดยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้กำหนดให้เป็นอุตสาหกรรมประเภท ก. ซึ่งผู้มาลงทุนดำเนินการกิจการอุตสาหกรรมประเภทนี้จะได้รับสิทธิพิเศษทั้งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 227 พ.ศ. 2505 สำหรับประเภทของอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนนี้อาจเพิ่มหรือลดหรือระงับการพิจารณาชั่วคราวได้ ตามแต่ความเหมาะสมในระยะเวลาอันใดก็ตาม ดังนั้นอุตสาหกรรมนมชั้นหวานจึงถูกระงับให้การลงทุนครั้งแรกในวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2507 แต่เนื่องจากในช่วงนั้นมีบริษัทอุตสาหกรรมนมไทยจำกัดเพียงบริษัทเดียวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน จึงทำให้กำลังการผลิตของโรงงานไม่สามารถผลิตนมชั้นหวานได้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน รัฐบาลจึงได้ประกาศให้ส่งเสริมการลงทุนกับอุตสาหกรรมประเภทนี้อีกครั้งเมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2510 ทำให้มีบริษัทผู้ผลิตนมชั้นหวานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนรวม 6 บริษัทด้วยกันคือ

1. บริษัทอุตสาหกรรมนมไทยจำกัด
2. บริษัทผลิตภัณฑ์นมไทยจำกัด
3. บริษัทผลิตภัณฑ์ป๊อบจำกัด
4. บริษัทอุตสาหกรรมนมอลาสกาจำกัด
5. บริษัทอุตสาหกรรมนมพระนครจำกัด
6. บริษัทยูไนเท็ดมิลค์จำกัด

หลังจากที่รัฐบาลได้อนุมัติส่งเสริมการลงทุนให้กับโรงงานนมชั้นหวานเพิ่มอีกหลายแห่งจนเห็นว่าปริมาณการผลิตของโรงงานที่มีอยู่ทั้งหมดสามารถสนองความต้องการภายในประเทศและการส่งออกได้แล้ว จึงได้ประกาศระงับการอนุมัติส่งเสริมโรงงานที่ตั้งใหม่อีกครั้ง เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2510 แต่จะสนับสนุนโรงงานที่เปิดอยู่แล้วให้มีความสามารถในการผลิตสูงขึ้น

เนื่องจากบริษัทผลิตภัณฑ์ป๋อม่จ่ากั๊ก ซึ่งเป็กกิจการเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2509 ใค้ผลิตนมข้นหวานคืนรูปมีมันเนยร้อยละ 7 ทรายเป็กและทรายหนุมนาน ไม่ปฏิบัติ ความเป็นใจการส่งเสริมการลงทูนบางประการ อึกทึ้งเกิดปัญหาคำนการจัคการภายใน บริษัท จึงทำให้ถูกถอนบัคการส่งเสริมการลงทูนเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2510 และมีอึกบริษัทหนึ่งคือ บริษัทผลิตภัณฑ์นมไทยจ่ากั๊ก ซึ่งเป็นบริษัทผลิตนมข้นหวานคืนรูปทราย เค็กอนามั๊ย ใค้เป็กกิจการไปในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2516 เพราะทนทอภาวะการ ทรายทูนไม่ไหว ฉะนั้นจึงเหลือบริษัทที่ทำการผลิตนมข้นหวานเพียง 4 บริษัท¹ ดังทอไปนี้

1. บริษัทอุตสาหกรรมนมไทยจ่ากั๊ก

โรงงาน 126/2 ถนนสุขุมวิท ก.ม. 23 อำเภอเมือง จังหวัดสมุทร-
ปราการ

สำนักงาน 197/1 อาคารสี่ลมชั้น 5 ถนนสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ
วันออกบัคส่งเสริมการลงทูน 27 เมษายน พ.ศ. 2505

วันออกบัคส่งเสริมการลงทูน 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2506

วันเป็กคำเนนการ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2508

เป็นโรงงานผลิตนมข้นหวานคืนรูปแห่งแรกในประเทศ โดยมีผู้ถือหุ้นเป็นคน ไทย 34% ออสเตรเลียโดยบริษัทออสเตรเลียแควิปโรควิวซ์บอร์คจ่ากั๊ก ซึ่งใค้เปลี่ยนมา เป็นบริษัทออสเตรเลียแควิคอร์ปอเรชันจ่ากั๊ก 33% มาเลเซีย 16.5% และสาธารณรัฐ สิงคโปร์ 16.5% ทูนจกทะเลเมียนเริ่มแรก 40 ล้านบาท มีคนงานประมาณ 212 คน กำลังการผลิตเฉพาะนมข้นหวาน 135 คันต่อวัน โดยมีนาย เค. เจ. ลัสคัมบ์ (MR. K.J. LUSCOMBE) เป็นประธานกรรมการบริษัทและนายชอ สีวายุ เป็นกรรมการผู้จัคการ²

¹สุนทรี่ ลายเลิศ, บทบาทและนโยบายที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมนมแปรรูป (กรุงเทพมหานคร: กองแผนงาน, กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, พ.ศ. 2522) หน้า 3

²จารย์พร ไวยนันท์และคณะ, ทำเนียบบริษัทใหญ่ที่สุดในประเทศไทย 600 บริษัท 2520 - 2523 (กรุงเทพฯ: คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์, พ.ศ. 2524) หน้า 81

บริษัทดังกล่าวเคยผลิตนมข้นหวานคืนรูปหลายคราวด้วยกัน เช่น ทรายพมิลี ทรายมะลิ ทรายสะพาน ทรายสะพาน ทรายสระน้ำ ทรายเลื่อน ทรายอ่าวและทรายเบ็ควงษ์ เป็นต้น ปัจจุบัน (พ.ศ. 2527) ผลิตเฉพาะนมข้นหวานคืนรูปแปลงไซท์น 8% ทรายมะลิและนมข้นหวานคืนรูปแปลงไซท์น 7% ทรายเบ็ควงษ์ โดยให้บริษัทผลิตภัณฑ์นมกรุงเทพจำกัดเป็นผู้แทนจำหน่าย และยังมีผลิตนมข้นจืดทรายคารเนชั่นให้บริษัทคาร์เนชั่น (ประเทศไทย) จำกัด จะเห็นได้ว่าบริษัทอุตสาหกรรมนมไทยจำกัดนี้ได้ขยายตลาดและเพิ่มผลิตภัณฑ์อยู่ตลอดเวลา ดังรายละเอียดดังนี้

- พ.ศ. 2514 ได้ผลิตและวางตลาดเนยสดทรายกล้วยไม้
- พ.ศ. 2515 ได้ผลิตและวางตลาดนมข้นจืดทรายมะลิ
- พ.ศ. 2522 เริ่มโครงการผลิตนมสดยูเอชทีทรายมะลิ
- พ.ศ. 2523 นำนมสดยูเอชทีทรายมะลิออกสู่ตลาด

นอกจากนี้ยังได้ผลิตนมข้นหวานคืนรูปและนมข้นจืดหลายทรายออกไปจำหน่ายในต่างประเทศ เช่น ทรายพมิลี ทรายสะพาน ทรายนกและทรายออร์คิด เป็นต้น

2. บริษัทอุตสาหกรรมนมอาสาจำกัด

โรงงาน 58 ม.13 ซอยกรุงใน ถนนสุขสวัสดิ์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

สำนักงาน 94 ตึกชินวัตรไทยชั้น 3 ซอยประสานมิตร (สุขุมวิท 23) ถนนสุขุมวิท เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

วันขออนุมัติส่งเสริมการลงทุน 19 มกราคม พ.ศ. 2510

วันออกบัตรส่งเสริมการลงทุน 19 มกราคม พ.ศ. 2510

วันเปิดดำเนินการ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2512

เป็นโรงงานแห่งที่สองที่ผลิตนมข้นหวานคืนรูปและนมข้นจืดของประเทศไทย ซึ่งเป็นการร่วมทุนระหว่างคนไทย 51% และชาวเนเธอร์แลนด์โดยบริษัทฮอลแลนด์แคมนิลด์ จำกัด แห่งแอมสเตอร์ดัม 49% ทุนจดทะเบียนเริ่มแรก 40 ล้านบาท กำลังการผลิตวันละ 80 ตัน และมีคนงานประมาณ 50 คน สำนักงานตั้งอยู่ที่ 315 อาคารอากเนย์ชั้น 10 ถนน

สีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ หลังจากเปิดกิจการได้ประมาณ 2 ปี ผู้ถือหุ้นคนไทยทั้งหมด ได้ขายหุ้นให้กับบริษัทซอลแลนค์แคนคัมมิลค์จำกัด เพราะผู้ถือหุ้นคนไทยไม่มีความรู้ความชำนาญทั้งในด้านการผลิตและการตลาดของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้ ประกอบกับผู้ถือหุ้นได้รับผลประโยชน์ต่าง ๆ มากมายในช่วงแรกของการลงทุน จึงไม่ประสงค์ที่จะเสี่ยงดำเนินการต่อไปในระยะยาว ด้วยเหตุนี้บริษัทอุตสาหกรรมนมอลาสก้าจำกัดจึงเป็นบริษัทของชาวเนเธอร์แลนด์ 100% ต่อมา พ.ศ. 2519 ผู้ถือหุ้นชาวเนเธอร์แลนด์ได้เรียกร้องให้ผู้บริหารขายกิจการในประเทศไทย เพราะสาเหตุอันเนื่องมาจากวิกฤตการณ์ทางการเมืองในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กับพหุชาประชาธิปไตย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ผู้ถือหุ้นเกรงว่าอาจต้องสูญเสียโรงงานไปเหมือนกับโรงงานของบริษัทคูเปอร์เรทีฟคอนเดนส์ฟาบรีค จำกัด (COOPERATIVE CONDENSE FABRICK CO., LTD.) ซึ่งเป็นบริษัทแม่ของบริษัทอุตสาหกรรมนมพระนครจำกัดที่เสียโรงงานในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามไป ฉะนั้น หุ้นของชาวเนเธอร์แลนด์บางส่วนจึงได้ขายให้กับบริษัทเบอร์ลีเยกเกอร์ จำกัด ทำให้ถือตราความเป็นเจ้าของเปลี่ยนไปเป็นของบริษัทเบอร์ลีเยกเกอร์ จำกัด 75% และอีก 25% ยังคงเป็นของชาวเนเธอร์แลนด์อยู่และได้ย้ายสำนักงานมาอยู่ที่ 518/3 อาคารพาณิชย์ชั้น 8 ถนนเพลินจิต เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร อันเป็นสำนักงานของบริษัทเบอร์ลีเยกเกอร์ จำกัด

จนกระทั่งเดือนกันยายน พ.ศ. 2523 ได้เกิดวิกฤตการณ์ทางด้านบริหารคือต้องประสบกับภาวะการขาดทุน ทำให้ต้องขายหุ้นให้กับบริษัทคูเปอร์เรทีฟคอนเดนส์ฟาบรีค จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทแม่ของบริษัทอุตสาหกรรมนมพระนครจำกัด จึงทำให้ถือตราความเป็นเจ้าของเปลี่ยนแปลงไปเป็นของบริษัทอุตสาหกรรมนมพระนครจำกัด 75% และบริษัทเบอร์ลีเยกเกอร์ จำกัด เหลือหุ้นเพียง 25% และได้ย้ายสำนักงานมาอยู่ที่ 94 ทึกชินวัตร ใหมไทยชั้น 3 ซอยประสานมิตร (สุขุมวิท 23) ถนนสุขุมวิท เขตพระโขนง กรุงเทพฯ

บริษัทอุตสาหกรรมนมอลาสก้าจำกัดนี้ได้ผลิตนมข้นหวานคืนรูปหลายตราด้วยกัน อาทิ ทรออลาสก้า ทรายอคยักซ์ ทรานพรม ทรานโคสแบรนต์ ทรานทาน ทรามงดูญ ทรานซิลออฟควอลิตี้และตราเค็กเลื้อยแคง เป็นต้น และผลิตภัณฑ์หลักของบริษัทก็คือ นมข้นหวานคืนรูปทรออลาสก้า ซึ่งเป็นนมข้นหวานคืนรูปแปลงไขมันร้อยละ 7 โดยมีบริษัทเซ็นทรัลฟู้ด (ประเทศไทย) จำกัดเป็นผู้แทนจำหน่าย ต่อมาใน พ.ศ. 2526 ได้เปลี่ยนผู้จัดจำหน่าย

มาเป็นบริษัทอุตสาหกรรมนมพระนครจำกัดตามนโยบายของบริษัทแม่คือ บริษัทคูเปอร์เรทีฟคอนเดนซ์ฟาร์มบริกจำกัด และเพื่อให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการผลิตผลิตภัณฑ์ บริษัทจึงย้ายมาผลิตรวมกันที่โรงงานของบริษัทอุตสาหกรรมนมพระนครจำกัด สำหรับนมชั้นหวานคืนรูปนั้นบริษัทได้ผลิตตราออสการ์เพียงตราเดียวเพื่อจำหน่ายภายในประเทศ โดยเลิกผลิตนมชั้นหวานคืนรูปตราอื่น ๆ เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายและเป็นประโยชน์ในด้านการตลาด ส่วนการผลิตนมชั้นหวานคืนรูปเพื่อตลาดต่างประเทศนั้นก็ยังคงมีอยู่ แต่ส่งไปขายในปริมาณที่น้อยมาก

3. บริษัทอุตสาหกรรมนมพระนครจำกัด

โรงงาน 113-115 หมู่ที่ 10 ซอยวัดสวนส้ม ถนนปู่เจ้าสมิงพราย สำโรง
ใต้ อำเภอมะขาม จังหวัดสมุทรปราการ

สำนักงาน 94 ซอยประสานมิตร (สุขุมวิท 23) ถนนสุขุมวิท เขตพระโขนง
กรุงเทพมหานคร

วันขออนุมัติส่งเสริมการลงทุน 19 มกราคม พ.ศ. 2510

วันออกบัตรส่งเสริมการลงทุน 20 มกราคม พ.ศ. 2510

วันเปิดดำเนินการ 1 เมษายน พ.ศ. 2512

เป็นการลงทุนระหว่างชาวมาเลเซีย 30% และเนเธอร์แลนด์โดยสหกรณ์ชาวนาแห่งเนเธอร์แลนด์ (FARMER'S CO-OPERATIVE OF NETHERLAND) 70% ทุนจดทะเบียนเริ่มแรก 60 ล้านบาท มีคนงานประมาณ 150 คน กำลังการผลิต 95 ตันต่อวัน โดยมีนายวูล์ฟกัง ชตุทซ์เชล (MR. WOLFGANG STUTSCHSEL) เป็นกรรมการผู้จัดการ³ ต่อมาใน พ.ศ. 2523 ได้มีการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นใหม่ เป็นบริษัทเบอร์ลีเยคเกอร์จำกัด 25% และชาวเนเธอร์แลนด์ 75% และเพื่อลดต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์ จึงได้รวมการผลิตนมชั้นหวานตราออสการ์และตราเรือใบไว้ที่โรงงานของบริษัทเพียงแห่งเดียว

บริษัทอุตสาหกรรมนมพระนครจำกัดนี้เคยผลิตนมชั้นหวานคืนรูปมากมายหลายตรา เช่น ทรานกอินทรี ทราดุ้ง ทรารเรือใบ ทรามาเซอร์บอย ทรานกแก้ว ทราริ้วออง และตรา

³เรื่องเดียวกัน, หน้า 136

แม่ลูก เป็นต้น แต่ปัจจุบัน (พ.ศ. 2527) ได้เลิกผลิตนมข้นหวานคืนรูปตราอื่น ๆ คงเหลือไว้แต่นมข้นหวานตราเรือใบและทรานกอินทรีย์ ซึ่งเป็นนมข้นหวานคืนรูปแปลงไขมันร้อยละ 7 ไว้สนองความต้องการของตลาดภายในประเทศ เพื่อจะได้ทุ่มงบโฆษณาและส่งเสริมการขายให้กับนมข้นหวานตราเรือใบโดยเฉพาะ สำหรับตลาดต่างประเทศนั้น บริษัทได้ผลิตนมข้นหวานตราคริสทอลออกไปจำหน่าย นอกจากนมข้นหวานคืนรูปและนมข้นจืดแล้ว ใน พ.ศ. 2527 นี้บริษัทได้เริ่มผลิตนมสดยูเอชทีตราโปรโมสท์ออกจำหน่ายภายในประเทศ ซึ่งคาดว่าจะได้รับความนิยมจากผู้บริโภคอย่างสูง

4. บริษัทยูไนเท็ดมิลค์จำกัด

โรงงาน 149 ซอยเทพารักษ์ ถนนสุขุมวิท สำโรงเหนือ อำเภอเมือง
จังหวัดสมุทรปราการ

สำนักงาน 140 ทึกเทียนหงวนชั้น 7 ถนนวิฑูย์ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ

วันขออนุมัติส่งเสริมการลงทุน 19 มกราคม พ.ศ. 2510

วันออกบัตรส่งเสริมการลงทุน 19 มกราคม พ.ศ. 2510

วันเปิดดำเนินการ 1 กันยายน พ.ศ. 2512

เป็นการลงทุนร่วมกันของ 3 บริษัทคือ บริษัทเจเนอรัลมิลค์จำกัด (GENERAL MILK CO., LTD) บริษัทูร์ซิน่าจำกัด (URSINA CO., LTD) และบริษัทเนสท์เล่จำกัด (NESTLE' CO., LTD.) โดยถือหุ้นคนละ 1 ใน 3 ของหุ้นทั้งหมด ภายใต้การจัดการของบริษัทเจเนอรัลมิลค์จำกัด จนกระทั่งใน พ.ศ. 2516 บริษัทเนสท์เล่จำกัดได้รับช่วงหุ้นส่วนของบริษัทูร์ซิน่าจำกัดมาดำเนินการต่อ ทำให้บริษัทเจเนอรัลมิลค์จำกัดเห็นว่าคนจะเสียเปรียบในค่าน่าสนใจในการบริหารงาน จึงตกลงใจขายหุ้นส่วนของตนให้กับบริษัทเนสท์เล่จำกัดอีกบริษัทหนึ่ง จึงทำให้บริษัทยูไนเท็ดมิลค์จำกัดจัดการดำเนินการโดยบริษัทเนสท์เล่จำกัดคนเดียว โดยมีนายคล็อด โบร์เรน เป็นประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการ⁴ มีทุนจดทะเบียนเริ่มแรก 60 ล้านบาท และมีคนงานประมาณ 29 คน กำลังการผลิตวันละ 85 คัน

⁴เรื่องเดียวกัน, หน้า 101

บริษัทยูโนเทคมีลค์จำกัดได้ผลิตนมข้นหวานคืนรูปตราหมีเป็นหลัก และเคยผลิตนมข้นหวานคืนรูปแปลงโซมินตราอื่น ๆ เช่น นมข้นหวานตราคอน ตราหางนกยูง ตราคิซ่า ตราอุทลลาบ ตราปล่องแดงและตรากากบาทสีน้ำเงิน เป็นต้น ปัจจุบัน (พ.ศ. 2527) ได้เลิกผลิตนมข้นหวานคืนรูปเหล่านี้ ยกเว้นนมข้นหวานคืนรูปมีมันเนยร้อยละ 9 ตราหมีเท่านั้นที่ยังมีขายอยู่ในท้องตลาดในประเทศ สำหรับตลาดต่างประเทศนั้น ทางบริษัทไม่เคยผลิตนมข้นหวานคืนรูปออกไปจำหน่าย เพราะบริษัทมีสาขาที่ประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นโรงงานค่อนข้างใหญ่ทำหน้าที่ผลิตผลิตภัณฑ์สนองตลาดในบ้านเอเชียอาคเนย์ อย่างไรก็ตามกิจการของบริษัทได้ขยายตัวอย่างมากมา โดยการเพิ่มผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา เช่น

พ.ศ. 2518 บริษัทได้ผลิตนมสดสเตอริไลซ์ตราหมีออกจำหน่าย

พ.ศ. 2522 ได้เพิ่มผลิตภัณฑ์ธัญญาหารสำเร็จรูปตราหมีเด็กและตราเนสตุมออกสู่ตลาด

พ.ศ. 2523 ได้ขยายผลิตภัณฑ์ใหม่มะหมี่กึ่งสำเร็จรูปตราหมีกึ่ง

พ.ศ. 2524 ได้ผลิตน้ำนมถั่วเหลืองระบบยูเอชทีตราโบนัส และนมสดยูเอชทีตราเนสท์เล่

โดยผลิตภัณฑ์ทั้งหมดนี้จะให้บริษัททีทีแอสเอ็มจำกัดเป็นผู้แทนจำหน่ายแก่ผู้เกี่ยวข้อง

สภาพการณ์ก่อน พ.ศ. 2514

ในช่วงระยะเริ่มแรกตั้งแต่ พ.ศ. 2507 จนถึง พ.ศ. 2513 นั้นเป็นช่วงที่อุตสาหกรรมนมข้นหวานของไทยได้รับผลกระทบทางด้านการลงทุนสูงมาก ทั้งได้ศึกษาจากข้อมูลของกองการตลาด กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์พบว่า "บางโรงงานได้รับกำไรหลายล้านบาทจากการดำเนินงานเพียงปีเดียว เช่น ใน พ.ศ. 2512 มียอดกำไรขั้นต้นถึง 72 ล้านบาทเศษ และมีกำไรสุทธิถึง 58 ล้านบาท จากเงินทุนจดทะเบียน 40 ล้านบาท และทุนชำระแล้ว 20 ล้านบาท ซึ่งเท่ากับได้รับทุนคืนหมดแล้ว"⁵

⁵กรมการค้าภายใน, เอกสารทางราชการกองการตลาด, (กรุงเทพมหานคร: กระทรวงพาณิชย์, พ.ศ. 2516)

เหตุผลที่บริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานต่าง ๆ ประสบผลกำไรอย่างงดงามในช่วงระยะเวลานั้น เพราะอุตสาหกรรมนมข้นหวานได้รับการส่งเสริมการลงทุนตั้งอยู่ในอุตสาหกรรมประเภท ก. จากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กล่าวคือ ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับเครื่องจักร ส่วนประกอบ อุปกรณ์ วัตถุดิบและภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 5 ปีนับแต่เปิดกิจการ นอกจากนี้ราคานมผงชากมันเนยและไขมันเนยในตลาดโลกมีแนวโน้มลดลง ทั้งราคาตัวเฉลี่ยนมผงชากมันเนยใน พ.ศ. 2508 ราคาตันละ 6,885.- บาท และไขมันเนยราคาตันละ 23,978.- บาท แต่ใน พ.ศ. 2510 ราคาตัวเฉลี่ยนมผงชากมันเนยโคลดลงเหลือตันละ 6,712.- บาท ไขมันเนยราคาตันละ 19,562.- บาท และใน พ.ศ. 2513 ราคาโคลดลงไปอีก นมผงชากมันเนยเหลือราคาตันละ 4,902.- บาท ไขมันเนยราคาตันละ 12,403.- บาท ในขณะที่เดียวกัน ราคาขายนมข้นหวานภายในประเทศที่ถึงราคาไว้มากกว่าต้นทุนการผลิตมากกลับมีโคลดลงแก่ประการใด ก็คงจะเห็นได้จากต้นทุนมาตรฐานของนมข้นหวานที่เปลี่ยนแปลงไขมันที่กองการตลาด กรมการค้าภายใน กระทรวงเศรษฐกิจ (กระทรวงเศรษฐกิจในสมัยนั้นก็คือ กระทรวงพาณิชย์ในปัจจุบัน กล่าวคือตั้งแต่ พ.ศ. 2495 - 2515 รัฐบาลได้ใช้ชื่อกระทรวงพาณิชย์ว่า "กระทรวงเศรษฐกิจ" หลังจาก พ.ศ. 2515 เป็นต้นมาจึงใช้ชื่อว่า "กระทรวงพาณิชย์" อย่างปัจจุบัน)⁶ ได้คำนวณขึ้นโดยใช้ราคาวัตถุดิบในขณะนั้นเป็นเกณฑ์ และคิดค่าใช้จ่ายในการบริหารและค่าใช้จ่ายโรงงานในอัตราที่ประหยัดที่สุด เมื่อรวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นแล้ว นมข้นหวาน 1 ทีบ จะต้องใช้ต้นทุนเพียง 134.74 บาท แต่ราคาขายปลีกในขณะนั้นกระป๋องละ 3.50 บาท หรืออาจแตกต่างกันบ้างตามตราแต่ละตราที่แต่ละบริษัทตั้งราคาขายให้แตกต่างกัน เพื่อมุ่งหวังผลในด้านการแข่งขันทางการตลาด และหากถือราคาขายปลีกมาตรฐานกระป๋องละ 3.50 บาท จะได้ราคาขายรวมทีบละ 168.- บาท (1 ทีบบรรจุนมข้นหวานขนาด 397 กรัม จำนวน 48 กระป๋อง) ซึ่งจะกำไรได้ถึง 33.26 บาทต่อทีบหรือได้กำไรร้อยละ 24.68% ของราคาต้นทุนมาตรฐานของกระทรวงเศรษฐกิจ นับได้ว่าบริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนสูงมาก เพราะได้กำไรเกินกว่ากำไรมาตรฐาน (อย่างน้อยที่สุด

⁶ กอนนิตการ, ประวัติกระทรวงพาณิชย์, (กรุงเทพมหานคร: กรมการค้าภายใน, กระทรวงพาณิชย์, พ.ศ. 2525), หน้า 81 - 83

ถ้าไรมาครฐานของผู้ประกอบการจะต้องเท่ากับดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร) นอกจากนี้
รัฐบาลยังให้ความคุ้มครองแก่บริษัทผู้ผลิตนมข้นหวาน โดยตั้งกำแพงภาษีเพื่อเก็บจาก
นมข้นหวานที่สั่งเข้ามาจากต่างประเทศ ประกอบกับลักษณะของนมข้นหวาน เป็นอีกสาเหตุ
หนึ่งที่ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการขนส่งสูง จึงทำให้ราคานมข้นหวานที่สั่งจากต่าง
ประเทศสูงกว่านมข้นหวานที่ผลิตในประเทศ ประชาชนจึงยินดีบริโภคนมข้นหวานที่ผลิตได้
ในประเทศ โดยไม่ทราบถึงต้นทุนที่แท้จริง ด้วยเหตุนี้ บริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานเกือบทุก
แห่งจึงได้กำไรอย่างมากมายในช่วงสภาวะการตกก่อน พ.ศ. 2514 ดังกล่าว

ภาวะการตกต่ำ พ.ศ. 2514 จนถึง พ.ศ. 2527

ตั้งแต่กลาง พ.ศ. 2514 เป็นต้นมา ประเทศผู้ผลิตนมผงชาคมันเนยและ
ไขมันเนยรายใหญ่ ๆ ของโลกต่างประสบกับปัญหาอากาศแห้งแล้ง ทำให้ราคาแคตตอนหญ้าใน
การเลี้ยงสัตว์ ผลิตโดยทั่วไปตกต่ำ ราคานมผงชาคมันเนยและไขมันเนยในตลาดโลกมี
แนวโน้มสูงขึ้น ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจทั่วโลกผันผวน ทำให้ต้องเปลี่ยนแปลงค่า
เงินตราหลายประเทศ เป็นเหตุให้ทั่วโลกมีค่าเงินต่าง ๆ ราคาสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งราคา
นมผงชาคมันเนยและไขมันเนย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ราคานมผงชาคมันเนยและไขมันเนย

หน่วย: คันทัน

ระยะเวลา	ราคานมผงชาคมันเนย (ปอนด์)	ราคาไขมันเนย (ปอนด์)
1 ม.ค. 13 - 30 มี.ย. 13	91	250
1 ก.ค. 13 - 31 ธ.ค. 13	103	250
1 ม.ค. 14 - 30 มี.ย. 14	134	280
1 ก.ค. 14 - 30 ก.ย. 14	170	550
1 ก.ค. 14 - 31 ธ.ค. 14	170	430
1 ม.ค. 15 - 30 มี.ย. 15	220	450

หมายเหตุ ราคานมผงชาคมันเนยและราคาไขมันเนยเป็นราคาซี ไอ เอฟ กรุงเทพฯ

ที่มา: เอกสารทางราชการ กองการตลาด กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2516

ดังนั้น ต้นทุนการผลิตของบริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานจึงสูงขึ้น จนกระทั่งในเดือนกันยายน พ.ศ. 2514 บริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานภายในประเทศทั้ง 5 แห่งคือ บริษัทอุตสาหกรรมนมไทยจำกัด บริษัทผลิตภัณฑ์นมไทยจำกัด บริษัทอุตสาหกรรมนมอลาสก้าจำกัด บริษัทอุตสาหกรรมนมพระนครจำกัด และบริษัทยูโนเทคมีลส์จำกัดได้ตกลงกันที่จะขึ้นราคานมข้นหวานที่มละ 12.- บาท พร้อมกันในวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2514 แต่กรมการค้าภายใน กระทรวงเศรษฐกิจได้ทราบข่าวก่อน จึงได้เรียกประชุมบริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานทุกแห่ง เพื่อขอทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขึ้นราคาที่เป็นข่าวอยู่ ปรากฏว่าได้รับการยืนยันจากผู้แทนของบริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานต่าง ๆ ว่าจะขึ้นราคาจริง และในขณะนั้นข่าวการขึ้นราคาได้เริ่มแพร่หลายในระหว่างผู้บริโภคและพ่อค้าต่าง ๆ จนทำให้เกิดการกักตุนนมข้นหวานไว้ใช้หรือเพื่อขายเก็งกำไร ในขณะที่เดียวกันบริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานบางแห่งได้ลดปริมาณการจำหน่ายและบางแห่งถึงกับงดการจำหน่ายชั่วคราว ทำให้เกิดการโหวตวิ้วกันมาก ทำให้ราคานมข้นหวานในท้องตลาดถีบตัวสูงขึ้น โดยเฉพาะนมข้นหวานคินรูปมีมันเนยร้อยละ 8 ราคาเพิ่มเป็นกระป๋องละ 4.- บาทขึ้นไป จนก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน ดังนั้น รัฐบาลจึงได้ตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่งขึ้นมาโดยอาศัยพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. 2490 และใช้ชื่อว่า "คณะกรรมการกลางป้องกันการการค้ากำไรเกินควร" เพื่อพิจารณาเรื่องนี้โดยเฉพาะ คณะกรรมการกลางป้องกันการการค้ากำไรเกินควรเห็นสมควรประกาศควบคุมราคาขายปลีกของนมข้นหวานชนิดต่าง ๆ เป็นครั้งแรก ตามประกาศฉบับที่ 48 ลงวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2514 เพื่อเป็นมาตรการที่จะยับยั้งไม่ให้ขึ้นราคาขายในเขตจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีเกินกว่าราคาสูงสุดที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

1. นมข้นหวานคินรูปมีมันเนยร้อยละ 9

1) คราหมี่	ห้ามขายปลีกเกินกว่าราคากระป๋องละ	5.75 บาท
2) คราหมี่นมทูทัว	"	5.50 บาท
3) คราแฟมีลล์	"	5.00 บาท
4) คราโรบินฮู้ค	"	4.75 บาท
5) คราอื่น ๆ	"	3.25 บาท

2. นมข้นหวานคินรูปมีมันเนยร้อยละ 8

1) ครากากบาทสีน้ำเงิน	ห้ามขายปลีกเกินกว่าราคากระป๋องละ	3.75 บาท

2) ทรายละเอียด	ห้ามขายปลีกเกินกว่าราคากระป๋องละ	3.50 บาท
3) ทรายละเอียด	"	" 3.50 บาท
4) ทรายละเอียด	"	" 3.50 บาท
5) ทรายเม็ดกลม	"	" 3.25 บาท
6) ทรายเม็ดกลม	"	" 3.25 บาท
7) ทรายเม็ดกลม	"	" 3.25 บาท
8) ทรายอื่น ๆ	"	" 3.25 บาท

และให้มีป้ายแสดงราคาขายปลีกไว้อย่างเปิดเผย โดยใช้ตัวเลขไทยหรือตัวเลขอารบิก ณ สถานที่ขายให้เด่นชัด (รายละเอียดประกาศฉบับที่ 48 อยู่ในภาคผนวกหน้า 217) ในช่วงที่กระทรวงเศรษฐกิจกำลังศึกษาต้นทุนการผลิตเพื่อจะได้นำมาหักราคาขายที่เป็นธรรมต่อไป

ต้น พ.ศ. 2515 บริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานทั้ง 5 แห่งคือ บริษัทอุตสาหกรรมนมไทยจำกัด บริษัทผลิตภัณฑ์นมไทยจำกัด บริษัทอุตสาหกรรมนมอลาสก้าจำกัด บริษัทอุตสาหกรรมนมพระนครจำกัดและบริษัทยูโนเทคมีลค์จำกัด ได้ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการกลางป้องกันการค้ากำไรเกินควรว่า ราคาขายปลีกที่ประกาศควบคุมอยู่นั้นต่ำกว่าความเป็นจริงมาก ทำให้บริษัทต้องประสบผลขาดทุน ดังนั้น ขอให้พิจารณายกเลิกหรือปรับปรุงราคาขายปลีกให้สูงขึ้น คณะกรรมการกลางป้องกันการค้ากำไรเกินควรจึงได้ศึกษาต้นทุนมาตรฐานของวัตถุดิบและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการผลิตนมข้นหวานคือหีบโดยใช้สูตรผสมของกรมวิทยาศาสตร์ กระทรวงอุตสาหกรรม ส่วนราคานมผงชาคมินเนยและไขมันเนยนั้นให้ใช้ราคาของบริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานส่วนใหญ่ซึ่งกันคือ ราคา ซี ไอ เอฟ กรุงเทพฯ จากประเทศนิวซีแลนด์ ราคาน้ำตาลทรายให้ใช้ราคาถ้วยเฉลี่ยทั้งปีโดยคิดราคาภิโกลรัมละ 3.40 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายโรงงานให้คำนวณในอัตราที่ประหยัดที่สุด จึงทำให้ทราบว่าต้นทุนมาตรฐานของนมข้นหวานคินรูปมีมันเนยร้อยละ 8 ดังนี้

ตารางที่ 2 ต้นทุนมาตรฐานของนมข้นหวานคืนรูปมีมันเนยร้อยละ 8

หน่วย: ทัพ

รายละเอียด	สูตรผสม	จำนวนเงิน (บาท)
ต้นทุนวัตถุดิบ		
นมผงชากมันเนย	3.81 ก.ก.	35.36
ไขมันเนย	1.52 ก.ก.	30.57
น้ำตาลทราย	8.10 ก.ก.	29.38
กระป๋อง	48 กระป๋อง	28.30
กล่องและฉลาก	1 ใบ/48 แผ่น	5.60
อื่น ๆ		3.40
รวมต้นทุนวัตถุดิบ		132.61
ค่าแรงงาน		5.30
ค่าไฟฟ้าและน้ำมัน		1.40
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ		16.20
รวมต้นทุนการผลิต		155.51

ที่มา: กองการตลาด กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2515

ในขณะเดียวกัน ทางราชการก็ให้บริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานต่าง ๆ แจ้งรายละเอียดต้นทุนการผลิตนมข้นหวานข้อหีบที่เป็นจริงต่อคณะกรรมการกลางป้องกันการค้ากำไรเกินควรด้วย ปรากฏว่าหลังจากคณะกรรมการกลางป้องกันการค้ากำไรเกินควรได้ตรวจสอบบัญชีและเอกสารตลอดจนตรวจสอบข้อเท็จจริงในร้านค้าต่าง ๆ แล้ว พบว่าราคาค้นทุนการผลิตนมข้นหวานของทุกบริษัทสูงขึ้นกว่าเดิมมาก อันเนื่องมาจากนมผงชากมันเนยและไขมันเนย ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญที่ใช้ในการผลิตนมข้นหวานมีราคาสูงขึ้นมาก เปรียบเทียบกับราคาเมื่อกลาง พ.ศ. 2513 ราคานมผงชากมันเนยเพิ่มขึ้น

4,900.- บาทสูงขึ้นเป็นตันละ 11,600.- บาท ไชนันเนยเค็มราคาตันละ 12,500.- บาทสูงขึ้นเป็นตันละ 23,800.- บาท นอกจากนี้น้ำตาลทรายและแผ่นเหล็กวิลาสที่ใช้ทำกระป๋องก็มีราคาสูงขึ้นด้วย หากจะไม่พิจารณาให้ขึ้นราคาขายปลีกบ้าง ก็จะเป็นการไม่ยุติธรรมต่อบริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานภายในประเทศ และถ้าบังคับให้ขายนมข้นหวานในราคาเดิม โดยราคาขายต่ำกว่าต้นทุนการผลิตแล้ว บริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานก็จะหยุดผลิต เพราะการหยุดผลิตจะทำให้ขาดทุนน้อยกว่าที่จะดำเนินการผลิตต่อไป และถ้าหากถึงขั้นต้องปิดโรงงานแล้ว ก็จะทำให้เกิดผลเสียตามมา กล่าวคือ พนักงานหลายพันคนต้องว่างงานและจะเกิดผลเสียทางเศรษฐกิจต่อเงินทุนและเครื่องจักรที่ลงไป รวมทั้งจะกระทบกระเทือนต่อประชาชนผู้บริโภค เนื่องจากขาดนมข้นหวานได้ คณะกรรมการกลางป้องกันการค้ากำไรเกินควรจึงมีมติให้ยกเลิกประกาศฉบับที่ 48 และออกประกาศควบคุมฉบับที่ 51 เมื่อวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2515 ใช้แทนในเขตนครหลวงกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ขึ้นราคาควบคุมขั้นสูงของนมข้นหวานคืนรูปมีมันเนยร้อยละ 8 จากราคาควบคุมเดิมคือ ราคาขายปลีกกระป๋องละ 3.50 บาทขึ้นเป็นกระป๋องละ 3.75 บาท ส่วนนมข้นหวานคืนรูปมีมันเนยร้อยละ 9 ยังคงกำหนดให้ขายในราคาเดิม เพราะนมข้นหวานชนิดนี้ราคาสูงและผู้ผลิตได้กำไรพอสมควรอยู่แล้ว (รายละเอียดประกาศฉบับที่ 51 อยู่ในภาคผนวก หน้า 219)

ภายหลังการประกาศควบคุมฉบับที่ 51 แล้วปรากฏว่าราคาวัตถุดิบได้สูงขึ้นไปอีก ประกอบกับบริษัทอุตสาหกรรมนมไทยจำกัดและบริษัทผลิตภัณฑ์นมไทยจำกัด พ้นระยะเวลาการส่งเสริมการลงทุน ทำให้ไม่ได้รับสิทธิยกเว้นอากรนำเข้าและภาษีการค้าที่เก็บจากวัตถุดิบตามอัตรา ทำให้บริษัทดังกล่าวต้องประสบกับการขาดทุนตั้งแต่ปลาย พ.ศ. 2514 บริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานจึงร้องเรียนให้ปรับปรุงราคานมข้นหวานใหม่อีกครั้ง ซึ่งสภาบริหารคณะปฏิวัติได้ประชุมเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2515 เพื่อพิจารณาเหตุผลและความจำเป็นของผู้ร้องเรียน ในที่สุดก็มีมติให้ปรับปรุงราคาใหม่ คณะกรรมการกลางป้องกันการค้ากำไรเกินควรจึงได้ประชุมพิจารณาเรื่องนี้เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2515 เห็นว่าควรกำหนดราคานมข้นหวานที่มีคุณภาพอย่างเดียวกัน ขายปลีกในราคากลางราคาเดียว โดยไม่ระบุราคาตามประกาศของคณะกรรมการกลางฯ ฉบับที่ 54 เพื่อควบคุมและกำหนดราคาสูงสุดของนมข้นหวานในเขตนครหลวงกรุงเทพมหานคร (รายละเอียดประกาศฉบับที่ 54 อยู่ในภาคผนวก หน้า 221) โดยให้ยกเลิกประกาศฉบับที่ 51

ข้างต้น ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. นมข้นหวานคืนรูปมีมันเนยร้อยละ 9 ทุกตราห้ามขายปลีกเกินกว่าราคา
กระป๋องละ 5.50 บาท
2. นมข้นหวานคืนรูปมีมันเนยร้อยละ 8 ทุกตราห้ามขายปลีกเกินกว่าราคา
กระป๋องละ 3.75 บาท

กัน พ.ศ. 2516 บริษัทผลิตภัณฑ์นมไทยจำกัด ซึ่งผลิตนมข้นหวานคืนรูปตรา
เค็กลอนามิเป็นผลิตภัณฑ์หลัก จำต้องปิดโรงงานเพราะทนต่อภาวะการขาดทุนไม่ไหว อัน
เนื่องมาจากเงินทุนหมุนเวียนของบริษัทมีน้อย เมื่อเกิดภาวะวิกฤต จึงทำให้ค่าใช้จ่าย
ในค่านอกเบียดสูงขึ้น และที่สำคัญก็คือเกิดความผิดพลาดในการบริหารงาน เพราะใน
ระหว่างที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนนั้น บริษัทผลิตภัณฑ์นมไทยจำกัดไม่สามารถคุมส่วน
แบ่งตลาด (market share) ไว้ได้มากพอเมื่อเทียบกับส่วนแบ่งตลาดของกลุ่มแข่งขัน
คังนั้นเมื่อมีการส่งเสริมการลงทุนทยอยลง ทำให้บริษัทหมกสิทธิพิเศษต่าง ๆ กันทุน
การผลิตจึงสูงขึ้น จึงไม่สามารถขายแข่งกับบริษัทอื่นได้ ด้วยเหตุนี้บริษัทผู้ผลิตนมข้นหวาน
จึงเหลือเพียง 4 แห่งคือ บริษัทอุตสาหกรรมนมไทยจำกัด ซึ่งต้องประสบกับภาวะขาดทุน
ใน พ.ศ. 2515 ประมาณ 17 ล้านบาท ส่วนบริษัทอื่น ๆ อีก 3 บริษัทคือ บริษัท
อุตสาหกรรมนมอสาจำกัด บริษัทอุตสาหกรรมนมพระนครจำกัดและบริษัทยูไนเท็ดมิลค์
จำกัดเริ่มประสบภาวะขาดทุนบ้างแล้ว⁷ คังนั้นในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2516 บริษัท
อุตสาหกรรมนมไทยจำกัด บริษัทอุตสาหกรรมนมพระนครจำกัด บริษัทยูไนเท็ดมิลค์จำกัด
และบริษัททีแอสเอ็ม จำกัดได้ขอให้พิจารณาปรับราคาขายตามประกาศคณะกรรมการกลางฯ
ฉบับที่ 54 ใหม่ เนื่องจากขณะนั้นได้เกิดวิกฤตการณ์น้ำมันและวิกฤตการณ์ทั่วไปทาง
เศรษฐกิจ ประเทศมหาอำนาจทางอุตสาหกรรมได้ประกาศเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน
เงินตราต่างประเทศทั้งในทางที่เพิ่มและลดค่าของเงินลง ทำให้ตลาดเงินปั่นป่วนจนมีผล
กระทบกระเทือนต่อราคาวัตถุดิบที่ต้องสั่งเข้า ประกอบกับประเทศผู้ผลิตนมรายใหญ่ คือ
ประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ประสบปัญหาภาวะคินฟ้าอากาศแห้งแล้ง ชาติผู้ที่จะ
ใช้เลี้ยงโคนมได้พอเพียงและค่าแรงงาน ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการผลิตต่าง ๆ ก็สูงขึ้น
ด้วย ฉะนั้นบริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานจึงได้ร่วมกันร้องเรียนขอให้ทางราชการยกเลิกหรือ

⁷ กรมการค้าภายใน, เอกสารทางราชการของกองการตลาด

เลื่อนระดับการควบคุมราคาขึ้นสูงหรือพิจารณาลดภาษีอากรให้กับบริษัท โดยบริษัทอ้างว่าราคาที่ทางราชการกำหนดไว้นั้น ทำให้บริษัทต้องประสบผลขาดทุนอย่างมากมาย ห้าง ๆ ที่วิฤตการดังกล่าว จะส่งผลทำให้บริษัทผู้ผลิตนมชั้นหวานต้องเปลี่ยนสูตรผสมในการผลิตใหม่ โดยใช้น้ำมันพืช กล่าวคือในการผลิตนมชั้นหวานคืนรูปมีมันเนยร้อยละ 8 ซึ่งเคยใช้ไขมันเนยเป็นส่วนผสมก็ได้เปลี่ยนมาใช้ไขมันมะพร้าวแทน เพราะน้ำมันมะพร้าวนี้เป็นวัตถุดิบภายในประเทศและราคาถูกกว่าไขมันเนย จนทำให้ต้นทุนการผลิตนมชั้นหวานลดลงประมาณร้อยละ 24.- บาทแล้วก็ตาม ก็ไม่อาจช่วยให้สถานการณ์ดีขึ้น บริษัทผู้ผลิตนมชั้นหวานต่าง ๆ จึงเริ่มลดกำลังการผลิตลงจากเดิมเหลือเพียงประมาณ 60% ของที่เคยผลิต โดยอ้างว่ายิ่งผลิตมากยิ่งขาดทุนมาก เพราะราคาขายต่ำกว่าต้นทุนการผลิต

ดังนั้นคณะกรรมการกลางป้องกันการค้ากำไรเกินควร ได้พิจารณาต้นทุนการผลิตนมชั้นหวานที่ควรจะเป็นของนมชั้นหวานแต่ละชนิด โดยคำนวณจากสูตรผสมที่กระทรวงสาธารณสุขควบคุมและใช้ระดับราคา ณ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2516 ปรากฏว่า ต้นทุนการผลิตสูงกว่าราคาจำหน่ายที่คณะกรรมการกลางฯ ได้กำหนดไว้จริง คณะกรรมการกลางฯ จึงได้ออกประกาศฉบับที่ 73 ในวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2516 โดยให้ยกเลิกการควบคุมและกำหนดราคาสูงสุดของนมชั้นหวานตามประกาศฉบับที่ 54 ลงวันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2515

การประกาศยกเลิกการควบคุมและกำหนดราคาสูงสุดของนมชั้นหวาน ทำให้บริษัทผู้ผลิตนมชั้นหวานสามารถกำหนดราคาขายผลิตภัณฑ์ของตนในราคาที่ถือการได้ เช่น นมชั้นหวานคืนรูปมีมันเนยร้อยละ 9 เก็บควบคุมไว้ในราคากระป๋องละ 5.50 บาท กลับขายกันในราคาประมาณกระป๋องละ 5.50 - 6.25 บาท ส่วนนมชั้นหวานคืนรูปแปลงไขมันเก็บควบคุมไว้ในราคากระป๋องละ 3.75 บาทราคาสูงขึ้นเป็น 4.00 - 4.50 บาท ซึ่งราคาแตกต่างกันตามตราและตามนโยบายของบริษัทผู้ผลิตนมชั้นหวานแต่ละแห่ง

ต่อมารัฐบาลได้ออกประกาศกระทรวงการคลังที่ ศก.7/2516 เรื่องลดอัตราอากรศุลกากร โดยลดอากรสินค้านมและครีมที่ทำอย่างข้น อย่างหวานหรือทำไว้มิให้เสียอย่างอื่นที่มีสภาพเหลว รวมทั้งขึ้นจากอัตราร้อยละ 40 ลดลงเหลือร้อยละ 30 เพื่อให้เกิดการแข่งขัน (โดยเฉพาะการแข่งขันจากต่างประเทศ) และป้องกันการรวมตัวกันตั้งราคาสูงเกินควร อย่างไรก็ตาม การที่รัฐบาลประกาศยกเลิกการควบคุมราคาโดยให้มีการ

ค่าแข่งขันและกำหนดราคาได้โดยเสรีนั้น แม้ทำให้บริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานสามารถตั้งราคาขายได้ตามชอบใจและถึงกับลดอัตราราคาลง 10% ก็ตาม แต่ก็มิได้เป็นมาตรการเพียงพอที่จะชักจูงให้เกิดการแข่งขันจากต่างประเทศได้ ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศตกต่ำ เกิดปัญหาเงินเฟ้ออย่างรุนแรง ราคาสินค้าและบริการทุกอย่างสูงขึ้น ประชาชนต้องพบกับความเดือดร้อนต่าง ๆ นานา ดังนั้นเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน และเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ คณะกรรมการกลางป้องกันการค้ากำไรเกินควรจึงได้ออกประกาศฉบับที่ 81 ลงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2517 เพื่อป้องกันการค้ากำไรเกินควรในสินค้าบางชนิดโดยกำหนดสิ่งของที่ควบคุมและค้ากำไรเกินควรในเขตท้องที่กรุงเทพฯ นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการและสมุทรสาครแก่สิ่งของที่ระบุไว้ในบัญชีหมายเลข 1ก. ซึ่งรวมนมข้นหวานอยู่ด้วย โดยให้บริษัทแจ้งปริมาณการผลิต การนำเข้าและปริมาณสินค้าคงเหลือภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไป (เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2517 เป็นต้นไป) ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ๗ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์โดยตนเองหรือโดยการส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน สำหรับบัญชีหมายเลข 1ข. ห้ามประกาศก็ได้กำหนดราคาสูงสุดของผลิตภัณฑ์นมที่ห้ามค้ากำไรเกินควรไว้ดังนี้

1. นมข้นหวานคืนรูปมีมันเนยร้อยละ 9
 - 1) ทราหมี่ ห้ามขายปลีกเกินกว่ากระป๋องละ 6.00 บาท
 - 2) ทราหม่มทูนหัว " " 6.00 บาท
 - 3) ทราแฟมิลี่และทราอื่น ๆ " " 5.50 บาท
2. นมข้นหวานคืนรูปมีมันเนยร้อยละ 8
 - 1) ทุกตรา ห้ามขายปลีกเกินกว่ากระป๋องละ 4.50 บาท
3. นมข้นหวานคืนรูปแปลงไขมัน
 - 1) ตราเรือใบ ตรามะลิ ตราอุทลาลาบ ตราอลาสก้า ตราอินทรี ตรามาร์เชอร์บอย ตรานกแก้ว ตราพิริสมา ตราข้าวอ่อง ตราตุ้ง ห้ามขายปลีกเกินกว่ากระป๋องละ 4.25 บาท
 - 2) ตรายอคยักซ์ ตราคอนและตราอื่น ๆ ห้ามขายปลีกเกินกว่ากระป๋องละ 4.00 บาท

ดังนั้นทางราชการจึงได้พิจารณาต้นทุนการผลิตที่บริษัทผู้ผลิตนมชั้นหวานต้องรับภาระและมีแนวโน้มสูงขึ้น และเนื่องจากบริษัทอุตสาหกรรมนมอาสาจำกัด บริษัทอุตสาหกรรมนมพระนครจำกัดและบริษัทยูโนเด็คมีลค์จำกัดจะหมดเขตการส่งเสริมการลงทุนในเดือนธันวาคม มีนาคมและกรกฎาคม พ.ศ. 2517 ตามลำดับ สิทธิพิเศษต่าง ๆ จึงไม่ได้รับตั้งแต่ก่อน ฉะนั้นเพื่อเป็นการบรรเทาภาระของบริษัทผู้ผลิตนมชั้นหวานและมีให้ประชาชนต้องประสบกับความเดือดร้อนโดยต้องขึ้นราคานมชั้นหวานสูงขึ้นไปอีก รัฐบาลจึงได้ตกลงใจที่จะรับภาระบางส่วนด้วยการลดอัตราอากรศุลกากรเพิ่มมากขึ้น โดยออกประกาศกระทรวงการคลังที่ ศก. 4/2517 เรื่องยกเลิกการลดและลดอัตราอากรศุลกากรลงวันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2517 ดังนี้

ประเภท 04.02 นมและครีมที่ทำอย่างข้น อย่างหวานหรือทำไว้มิให้เสียอย่างอื่น

1. ที่มีสภาพเหลวรวมทั้งชั้น อัตราอากรศุลกากร 40% ลดเหลือ 20%
2. อื่น ๆ - เหมาะสมสำหรับใช้เลี้ยงทารกตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนด
 - อัตราอากรศุลกากร 10% ลดเหลือ 1%
 - อื่น ๆ อัตราอากรศุลกากร 25% ลดเหลือ 2.5%

การพิจารณาลดอัตราอากรศุลกากรให้กับผลิตภัณฑ์นมนี้มีผลให้ต้นทุนการผลิตของโรงงานลดลงอย่างมากและเพื่อให้เกิดความเหมาะสม และยุติธรรมในการกำหนดราคาควบคุม คณะกรรมการกลางป้องกันการค้ำกำไรเกินควรจึงได้ออกประกาศฉบับที่ 85 เรื่องป้องกันการค้ำกำไรเกินควรในสินค้าบางชนิดลงวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2517 ปรับปรุงแก้ไขราคาสูงสุดเกี่ยวกับนมชั้นหวานใหม่ โดยให้ยกเลิกข้อความในบัญชีหมายเลข 1 ข.ท้ายประกาศคณะกรรมการกลางป้องกันการค้ำกำไรเกินควรฉบับที่ 81 ดังนี้

1. นมชั้นหวานคินรูปมีมันเนยร้อยละ 9 ทุกตรา ห้ามขายปลีกเกินกว่ากระป๋องละ 6.50 บาท
2. นมชั้นหวานคินรูปมีมันเนยร้อยละ 8 ทุกตรา ห้ามขายปลีกเกินกว่ากระป๋องละ 5.00 บาท
3. นมชั้นหวานคินรูปแปลงไขมัน ห้ามขายปลีกเกินกว่ากระป๋องละ 4.75 บาท

หลังจากออกประกาศลคักรอากาศรสุลกากร และประกาศควบคุมราคามันขันทวนใหม่ตามประกาศคณะกรรมการกลางป้องกันการค้ากำไรเกินควรฉบับที่ 85 แล้ว สถานการณ์ได้คลี่คลายชั่วระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น เพราะราคาวัตถุดิบ นอกจากนมผง ไขมันเนย ไขมันเนยและแผ่นเหล็กวลาสที่ท้องซื้อจากต่างประเทศแล้ว ราคาวัตถุดิบภายในประเทศที่สำคัญคือ น้ำมันพืชและน้ำตาลทรายก็มีราคาสูงขึ้นเช่นกัน แม้ว่ารัฐบาลจะได้กำหนดราคาควบคุมชั้นสูงของน้ำตาลทรายไว้ก็ตาม แต่ในท้องตลาดหาซื้อได้น้อยมาก เพราะมีการลักลอบออกขายต่างประเทศกันมาก ทำให้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงงาน จนต้องซื้อจากตลาดมืดในราคาที่สูงกว่าราคาควบคุม ทำให้บริษัทผู้ผลิตนมขันทวนต้องประสบกับปัญหาน้ำตาลทรายไม่เพียงพอต่อความต้องการ และราคาสูงเกินความจริง เพื่อเป็นการค้ำประกันราคาผลิตภัณฑ์นมไม่ให้ราคาสูงขึ้นอีก รัฐบาลจึงได้ตกลงสหภาพการค้าของสินค้านมจากที่เคยจกเก็บในอัตราร้อยละ 7.7 ซึ่งรวมภาษีเทศบาลไว้ด้วยแล้ว เหลือเพียงร้อยละ 1.65 ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการลดอัตรากาการค้าฉบับที่ 55 เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2517 หลังจากที่ได้ออกประกาศคณะกรรมการกลางป้องกันการค้ากำไรเกินควรฉบับที่ 92 ลงวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2517 เรื่องป้องกันการค้ากำไรเกินควรในสินค้าบางชนิด ปรับปรุงแก้ไขราคาสูงสุดเกี่ยวกับนมขันทวนใหม่ดังนี้

1. นมขันทวนคินรูปมีมันเนยร้อยละ 9 ทุกตรา ราคากระป๋องละ 6.75 บาท
2. นมขันทวนคินรูปมีมันเนยร้อยละ 8 ทุกตรา ราคากระป๋องละ 5.25 บาท
3. นมขันทวนคินรูปแปลงไขมันทุกตรา ราคากระป๋องละ 5.25 บาท

ต่อมาในช่วงกัน พ.ศ. 2518 บริษัทผู้ผลิตนมขันทวนบางรายได้ร้องเรียนขอให้คณะกรรมการกลางฯ ปรับราคาให้สูงขึ้นอีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทผู้ผลิตนมขันทวนคินรูปมีมันเนยร้อยละ 9 ได้ร้องเรียนขอให้ปรับราคาสูงขึ้นจากกระป๋องละ 6.75 บาทมาเป็นราคากระป๋องละ 7.25 บาท แต่ทางคณะกรรมการกลางฯ ได้ยืนยันที่จะไม่ให้เพิ่มราคาขายขึ้นไปอีกในระยนี้ เพราะเห็นว่าบริษัทผู้ผลิตนมขันทวนต่าง ๆ ยังสามารถขายนมขันทวนในราคาเดิมได้โดยไม่ขาดทุนและมีกำไรพอสมควร เพราะทางรัฐบาลได้พยายามช่วยเหลือบริษัทผู้ผลิตนมขันทวนอยู่แล้ว เช่น

1. ลดอัตรากาการค้าผลิตภัณฑ์นมจาก 7.7% เหลือเป็น 1.65%
2. ได้กำหนดอัตรากาเงินชดเชยค่าภาษีอากรสำหรับผลิตภัณฑ์นมขันทวนที่ส่งออก

นอกราชอาณาจักร

3. จัดให้บริษัทผู้ผลิตนมชั้นหวานสามารถซื้อน้ำตาลทรายในราคาขายส่งควบคุม
คุณภาพน้ำตาลทรายที่ทางบริษัทต้องการ

ต่อมาคณะกรรมการกลางป้องกันการค้ำกำไรเกินควร ได้ออกประกาศฉบับที่
ป.1 ในวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2522 เพื่อประกาศให้บริษัทผู้ผลิตจำหน่ายสิ่งของทั้ง
ระบุไว้ในท้ายประกาศ (ซึ่งรวมทั้งนมชั้นหวาน) ไม่ให้ค้ำกำไรเกินควรและต้องแจ้งราคา
ขาย ขนาด คุณภาพและลักษณะนมชั้นหวานตามที่เป็นอยู่ในวันที่ได้ทำการซื้อหรือขายครั้งสุดท้าย
ของเดือนธันวาคม พ.ศ. 2521 และให้แจ้งขอความรายละเอียดและส่งเอกสาร
เกี่ยวกับราคาต้นทุนและกำไรของนมชั้นหวานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กรมการค้าภายใน
ในเวลาราชการตั้งแต่วันที่ประกาศนี้มีผลบังคับใช้ จนถึงวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2522
กับให้ผู้ขายผลิตภัณฑ์นมชั้นหวานต้องแสดงราคาขายปลีกโดยชัดแจ้ง ทั้งนี้หากต้องการเปลี่ยนแปลง
ราคาขาย ขนาด คุณภาพหรือลักษณะของนมชั้นหวานที่ควบคุมนั้นต้องได้รับอนุญาตจาก
พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการค้ำกำไรเกินควรก่อน

ตามประกาศของคณะกรรมการกลางป้องกันการค้ำกำไรเกินควรดังกล่าว ได้
ควบคุมราคานมชั้นหวานไว้เฉพาะเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร ปทุมธานี สมุทรปราการ
สมุทรสาครและนนทบุรีเท่านั้น และมีอัตราควบคุมดังนี้

1. นมชั้นหวานคั้นรูปมีมันเนยร้อยละ 9 ราคาขายปลีกกระป๋องละ 6.75 บาท
2. นมชั้นหวานคั้นรูปมีมันเนยร้อยละ 8 ราคาขายปลีกกระป๋องละ 5.25 บาท
3. นมชั้นหวานคั้นรูปแปลงไขมัน ราคาขายปลีกกระป๋องละ 5.25 บาท

หลังจากที่คณะกรรมการกลางป้องกันการค้ำกำไรเกินควร ได้ออกประกาศฉบับ
ดังกล่าวแล้ว ในวันเดียวกันกระทรวงพาณิชย์ได้ออกคำสั่งแจ้งเหตุผลในการออกประกาศ
ฉบับดังกล่าวทันทีว่า ต้องการให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภคมากขึ้น โดยการขยายประเภท
สินค้าจาก 35 ประเภทมาเป็น 60 ประเภท ส่วนเรื่องราคาขายนั้นหากผู้ผลิตอยู่ในภาวะ
ที่ขาดทุนจริง ๆ ทางคณะกรรมการกลางป้องกันการค้ำกำไรเกินควรก็จะพิจารณาอนุญาต
ให้ปรับราคาขายส่งได้ตามภาวะต้นทุนการผลิตเป็นราย ๆ ไป แต่ถ้าหากว่าบริษัทผู้ผลิต
ปรับราคาสินค้าสูงขึ้นโดยไม่มีเหตุผลอันควร คณะกรรมการกลางป้องกันการค้ำกำไรเกิน
ควรก็จะแทรกแซง ระวังหรือดำเนินการควบคุมราคาสูงสุดทั้งราคาขายส่งและราคาขาย

ปลั๊กของสินค้าชนิดนั้น รวมทั้งนมข้นหวานซึ่งคณะกรรมการกลางฯ สามารถดำเนินการ
ความมาตรการอื่น ๆ ได้ตามควรแก่กรณี

ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงมาตรการควบคุม โดยได้ยกเลิกพระราชบัญญัติว่า
ด้วยการค้ากำไรเกินควร แต่ประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการค้าสินค้านำเข้าและ
ป้องกันการผูกขาด พ.ศ. 2522 แทน ดังนั้นคณะกรรมการกลางฯ กำหนดราคาสินค้า
และป้องกันการผูกขาดจึงได้ดำเนินการป้องกันการกำหนดการซื้อและขายอันไม่เป็นธรรม
ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 23 แห่งพระ
ราชบัญญัติว่าด้วยการค้าสินค้านำเข้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. 2522 ออก
ประกาศฉบับที่ 1 ลงวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2522 โดยกำหนดให้ "นมข้นหวานเป็น
สินค้าควบคุมชนิดหนึ่งในหมวดอาหารและเครื่องดื่ม" ควบคุมราคาขายส่งโดยพิจารณา
ร่วมกันระหว่างกรมการค้าภายในและบริษัทผู้ผลิตนมข้นหวาน ซึ่งจะพิจารณาราคาขายส่ง
จากต้นทุนการผลิตและได้กำหนดราคาขายส่ง ราคาขายของผู้แทนจำหน่าย และราคา
จำหน่ายปลีก พร้อมทั้งให้พิมพ์ราคาคัดที่ฉลากผู้คุ้มครองด้วย

ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2522 ทางคณะกรรมการกลางฯ ได้ประกาศใช้
ฉบับที่ 3 ให้มีผลบังคับทั่วราชอาณาจักร ในการควบคุมราคาขายส่งและให้บริษัทผู้ผลิต
นมข้นหวานแจ้งราคาซื้อราคาขาย ชื่อสินค้าและปริมาณวัตถุดิบเป็นส่วนประกอบมาตรฐาน
คุณภาพ ขนาด ปริมาณและน้ำหนักต่อหน่วยของสินค้าที่เป็นอยู่ในวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ.
2522 ต่อเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานคณะกรรมการกลางฯ ภายในวันที่ 31 กรกฎาคม ศก
เดียวกัน และในเดือนกรกฎาคมนี้ ทางคณะกรรมการกลางฯ ได้อนุมัติให้ปรับราคา
นมข้นหวานดังต่อไปนี้

1. นมข้นหวานคั้นรูปมีมันเนยร้อยละ 9 ราคาขายปลีกคุ้มครองละ 7.25 บาท
2. นมข้นหวานคั้นรูปมีมันเนยร้อยละ 8 ราคาขายปลีกคุ้มครองละ 5.75 บาท
3. นมข้นหวานคั้นรูปแปลงไขมัน ราคาขายปลีกคุ้มครองละ 5.75 บาท

และบริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานได้ตกลงกับคณะกรรมการกลางฯ ที่จะพิมพ์ราคายปลีกไว้บน
ฉลากราคาคุ้มครองของนมข้นหวานทุกชนิดและทุกตรา เพื่อให้มีการจำหน่ายในราคาเดียว
กันทั่วประเทศ

แม้ราคาขายปลีกของนมข้นหวานคืนรูปแปลงไขมันทุกตราจะเท่ากัน แต่ราคาขายส่งต่ำสุดของแต่ละตรากลับต่างกันดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ราคาขายส่งต่ำสุดของนมข้นหวานคืนรูปแปลงไขมันแต่ละตรา
ในกรุงเทพมหานครเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2522

หน่วย:บาท

นมข้นหวานตรา	ราคาหีบละ (บาท)
มะลิ	254.-
เรือใบ	251.-
อลาสกา	242.-
กุหลาบ	242.-

ที่มา: จากการสอบถามบริษัทผู้แทนจำหน่ายนมข้นหวาน

ในวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2522 กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศฉบับที่ 26 ให้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2522 ความว่า ได้กำหนดนมข้นหวานให้เป็นอาหารควบคุมโดยมีกองควบคุมอาหารและยา เป็นผู้วางหลักนโยบายแนวทางให้บริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานได้ปฏิบัติตามและทางกองสารวัตรจะแบ่งหน้าที่เป็นสาย เพื่อนำตัวอย่างนมข้นหวานจากแหล่งผลิตต่าง ๆ มาวิเคราะห์ หากตรวจพบว่าบริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานมิได้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวง กล่าวคือคุณภาพของผลิตภัณฑ์นมมิได้ถูกต้องตามข่ายที่วางไว้ก็จะทำการคัดเคื้อนและถ้าหากเป็นความผิดร้ายแรง เช่น มีสารเป็นพิษ เป็นต้น ก็จะนำเรื่องนี้ขึ้นเสนอกณะกรรมกรควบคุมอาหารและยา เพื่อพิจารณาและตัดสินใจต่อไป ในกรณีที่ท้องมีการฟ้องร้อง กองสารวัตรก็จะเป็นผู้ส่งเรื่องเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย สำหรับประกาศกระทรวงนี้ โดยทั่วไปจะใช้เป็นแม่บท เพื่อเป็นแนวทางที่จะให้บริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานได้ถือปฏิบัติตาม เป็นการรักษามาตรฐานการผลิตและเพื่อรักษาผลประโยชน์ของผู้บริโภคที่จะได้หาซื้อสินค้าที่ผลิตได้ถูกต้องตามกรรมวิธีและมาตรฐานสินค้าที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม จากการสุ่มตัวอย่างนมข้นหวานของกองสารวัตรเท่าที่เป็นมา ยังไม่เคยพบสิ่ง

ฉีกพลาสติกปิดประการโค ผู้วิจัยมั่นใจว่าวิธีผู้ผลิตนมชั้นหวานทุกแห่งคงต้องทดสอบผลิตภัณฑ์ของตนให้ได้คุณภาพมาตรฐานก่อนที่จะส่งออกจำหน่าย มิฉะนั้นแล้ว หากเกิดฉีกพลาสติกขึ้นมา ก็ย่อมหมายถึงอนาคตของผลิตภัณฑ์นั้นจะต้องหายสาบสูญจากท้องตลาดอย่างแน่นอน

ต่อมาในวันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2523 คณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดได้อนุมัติให้ปรับราคานมชั้นหวานทั้งราคาขายส่งและขายปลีกอีกครั้ง หลังจากที่ได้คณะกรรมการกลางฯ ได้ศึกษาข้อมูลต้นทุนการผลิตที่บริษัทผู้ผลิตนมชั้นหวานยื่นต่อเลขาธิการของคณะกรรมการกลางฯ อย่างละเอียดถี่ถ้วนแล้ว พบว่าวิธีผู้ผลิตนมชั้นหวานต้องประสบกับภาวะขาดทุนจริง จึงให้ปรับราคาตั้งต่อไปนี้คือ

ตารางที่ 4 การขึ้นราคานมชั้นหวานคืนรูปเมื่อ 8 มกราคม พ.ศ. 2523

หน่วย:บาท

นมชั้นหวานตรา	ราคาขายส่ง/ทیب		ราคาขายปลีก/กป.	
	ราคาเดิม	ราคาใหม่	ราคาเดิม	ราคาใหม่
มะลิ	254.-	276.-	5.75	6.25
อลาสก้า	242.-	268.-	5.75	6.25
เรือใบ	251.-	273.-	5.75	6.25
หมี	330.-	353.-	7.25	7.75

ที่มา: จากการสอบถามบริษัทผู้แทนจำหน่ายนมชั้นหวาน

แม้ราคานมชั้นหวานจะปรับราคาสูงขึ้น เพื่อบริษัทผู้ผลิตนมชั้นหวานจะได้ไม่ต้องประสบกับภาวะขาดทุนแล้วก็ตาม ประชาชนก็ยังหาซื้อนมชั้นหวานได้ไม่สะดวกและไม่เพียงพอแก่การบริโภค (คังหนังสือพิมพ์ไทยรัฐฉบับวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2523 ได้สัมภาษณ์ผู้บริโภครวมแล้ว ปรากฏว่านมชั้นหวานจะขึ้นราคามากเกินไป แต่ก็ยังไม่ค่อยจะมีขาย) ด้วยเหตุนี้คณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดจึงประกาศราชกิจจานุเบกษามาฉบับที่ 25 ในวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2523 เพื่อกำหนดมาตรการ

ให้มีสินค้าควบคุมจำหน่ายในท้องตลาดและป้องกันการกักตุนสินค้าควบคุม โดยให้ผู้ผลิตปฏิบัติเกี่ยวกับการผลิต การนำเข้าในราชอาณาจักร การส่งออกนอกราชอาณาจักร การจำหน่าย การซื้อ การเก็บรักษาและการเก็บสำรองสินค้าควบคุม ซึ่ง "นมชั้นหวาน" ก็อยู่ในข่ายสินค้าควบคุมดังกล่าว (รายละเอียดประกาศฉบับที่ 25 อยู่ในภาคผนวก หน้า 250)

อย่างไรก็ดี เนื่องจากเกิดภาวะเงินเฟ้อ ราคาวัตถุดิบและค่าใช้จ่ายจึงมีระดับสูงขึ้น ทำให้บริษัทผู้ผลิตนมชั้นหวานต้องประสบกับภาวะขาดทุนอยู่เนืองนิจ ในขณะเดียวกันหากคณะกรรมการกลางๆ จะประกาศให้ปรับราคานมชั้นหวานให้สูงขึ้นอีก ก็เกรงว่าประชาชนจะเดือดร้อน ดังนั้นเพื่อขจัดปัญหาดังกล่าว คณะกรรมการกลางๆ จึงได้เสนอโครงการ "ตราแห่งชาติ" (THE NATIONAL BRAND PROJECT) ขึ้น โดยตกลงกับบริษัทผู้ผลิตนมชั้นหวานว่า รัฐบาลยอมให้บริษัทผู้ผลิตนมชั้นหวานสามารถขึ้นราคานมชั้นหวานของแต่ละบริษัทได้ หากบริษัทมีเหตุผลจำเป็นที่ควรปรับราคานมชั้นหวานใหม่ แต่ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลางๆ ก่อน แต่บริษัทผู้ผลิตทุกแห่งจะต้องผลิตนมชั้นหวานคืนรูปแบบลงไขมันร้อยละ 7 ตราสินไทยออกจำหน่ายในท้องตลาด ในราคาประหยัดกว่านมชั้นหวานชนิดเดียวกัน

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ เป็นการแนะนำและชักชวนให้ผู้บริโภครู้จักประหยัดด้วยการซื้อผลิตภัณฑ์แห่งชาติที่มีคุณภาพดี ราคาถูกกว่าสินค้าตราอื่น ๆ ในท้องตลาดและต้องการที่จะผลิตสินค้าจำเป็นแก่การครองชีพชนิดต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือผู้บริโภคโดยใช้ชื่อกฎหมายว่า "สินไทย" สินไทยนี้เป็นคำที่อ่านออกเสียงได้ง่าย ชื่อเป็นกลาง เหมาะกับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่จะผลิตและมีความหมายดี ซึ่งหมายถึง "ความมั่นคงสมบูรณ์ของประเทศไทยหรือเป็นสินค้าของประเทศไทย" ด้วยเหตุนี้สินไทยจึงใช้คำขวัญทางการตลาดว่า สินไทย ทรงคุณภาพ ช่วยคุณประหยัด

โครงการ "นมชั้นหวานคืนรูปตราสินไทย" นี้เริ่มต้นเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2523 โดยมีบริษัทผู้ผลิตนมชั้นหวานเข้าร่วมโครงการ 4 บริษัทด้วยกันคือ

1. บริษัทอุตสาหกรรมนมไทยจำกัด
2. บริษัทอุตสาหกรรมนมอลาสก้าจำกัด
3. บริษัทอุตสาหกรรมนมพระนครจำกัด

4. บริษัทยูไนเท็ดมิลล์จำกัด

ซึ่งบริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานทั้ง 4 แห่งนี้ จะทำการผลิตนมข้นหวานตราสินไทยสนองความต้องการของตลาดเดือนละ 45,000 ทีบและมีวิธีการกระจายสินค้าดังต่อไปนี้

1. กว๊านของกรมการค้าภายในของแต่ละจังหวัดจะนำไปจำหน่าย เดือนละ 250 ทีบต่อจังหวัดโดยให้ผู้ซื้อชำระเป็นเงินสดหรือตั๋วเงิน
2. ผ่านบริษัทตัวแทนจำหน่ายโดยแบ่งเขตการขายตามที่ตกลงกันไว้
3. ผ่านองค์การคลังสินค้า ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับการส่งเสริมจากกรมการค้าภายใน จะกระจายสินค้าเดือนละประมาณ 5,000 ทีบ

สำหรับการโฆษณา นั้น ได้ตกลงว่าจะร่วมกันโฆษณาแบบสินค้ามวลชนโดยบริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานทั้ง 4 แห่งจะเฉลี่ยร่วมกันเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในค่านิวส์โฆษณา ส่วนรัฐบาลจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในค่านิวส์โฆษณา ซึ่งมีทั้งใบปลิว ภาพโฆษณา ป้ายโฆษณา ทายรถโดยสารประจำทาง หนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสารรายสัปดาห์ โทรทัศน์และทางวิทยุกระจายเสียง เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้บริโภคสามารถหาซื้อนมข้นหวานตราสินไทยที่มีคุณภาพใกล้เคียงกับนมข้นหวานตราอื่น ๆ แต่มีราคาถูกกว่าคือกระป๋องละ 6.00 บาท จากห้องตลาดทั่วไป

ในวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2523 คณะกรรมการกลางฯ ได้อนุมัติให้ปรับปรุงราคานมข้นหวานทุกชนิดอีกครั้ง โดยให้นมข้นหวานตรามะลิ ทราราสก้าและตราเรือใบขึ้นราคาจากเดิม 6.25 บาทเป็น 7.00 บาท (ขึ้นกระป๋องละ 75 สตางค์) และนมข้นหวานตราหมีเดิมกระป๋องละ 7.75 บาท ขึ้นอีก 1 บาทเป็น 8.75 บาท ในโอกาสเดียวกันได้ประกาศราชกิจจานุเบกษามติที่ 37 พ.ศ. 2523 ความว่า ให้บริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานพิมพ์ราคาจำหน่ายปลีกให้ชัดเจนและสามารถอ่านได้ง่ายบนสินค้าหีบหรือภาชนะบรรจุจากโรงงานตามขนาดที่เลขาธิการเห็นชอบ ภายในระยะเวลา 30 วัน นับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ และจะต้องจำหน่ายสินค้าในราคาที่ไม่สูงกว่าราคาที่พิมพ์ไว้ และหากบริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานรายใดต้องการเปลี่ยนแปลงราคาขายปลีกแล้ว จะต้องแจ้งให้เลขาธิการทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วัน

ในวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2524 คณะกรรมการกลางฯ กำหนดราคาสินค้าและ

ป้องกันการค้าผูกขาดได้ประกาศราชกิจจานุเบกษามัธยมศึกษาที่ 45 พ.ศ. 2524 โดยยกเลิกความ
เฉพาะนมข้นหวานตาม (4) ในข้อ 2 ของประกาศฉบับที่ 37 พ.ศ. 2523 และประกาศ
ให้ผู้จำหน่ายนมข้นหวานจำหน่ายไม่สูงกว่าราคาที่กำหนดไว้คือ

1. นมข้นหวานคั้นรูปมีมันเนยร้อยละ 9 ทุกตราราคากระป๋องละ 11.00 บาท
2. นมข้นหวานคั้นรูปมีมันเนยร้อยละ 8 ทุกตราราคากระป๋องละ 8.75 บาท
3. นมข้นหวานคั้นรูปแปลงไขมันทุกตรา ราคากระป๋องละ 8.75 บาท

และในวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2524 คณะกรรมการกลางฯ ได้ประกาศปรับราคาขาย
ผลิตภัณฑ์นมข้นหวานให้สูงขึ้นอีกวาระหนึ่งโดยยกเลิกประกาศฉบับที่ 45 พ.ศ. 2524 และใช้
ประกาศฉบับที่ 50 พ.ศ. 2524 แทนโดยให้

1. นมข้นหวานคั้นรูปมีมันเนยร้อยละ 9 ทุกตราราคากระป๋องละ 11.50 บาท
2. นมข้นหวานคั้นรูปมีมันเนยร้อยละ 8 ทุกตราราคากระป๋องละ 9.25 บาท
3. นมข้นหวานคั้นรูปแปลงไขมันทุกตรา ยกเว้นตราสินไทย ราคากระป๋องละ
9.25 บาท
4. นมข้นหวานคั้นรูปแปลงไขมันตราสินไทย ราคากระป๋องละ 8.00 บาท

ในวันเดียวกันนั้น กระทรวงพาณิชย์ได้ออกหนังสือชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องการปรับ
ราคาจำหน่ายนมข้นหวานว่า ในช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2524 บริษัทผู้ผลิตนมข้นหวาน
ได้เสนอขอปรับราคานมข้นหวานทุกตราให้สูงขึ้นกระป๋องละ 1.00 บาท โดยให้เหตุผลว่า
ราคานมผงจากมันเนยและไขมันเนยที่ใช้เป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตและเป็นสินค้าที่จะต้อง
นำเข้าจากต่างประเทศทั้งหมดมีราคาสูงขึ้นมากตามราคาในตลาดโลก เป็นผลกระทบทาง
ตรงให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งทางราชการได้ตรวจสอบข้อมูลอย่าง
ละเอียดถี่ถ้วนและวิเคราะห์ต้นทุนสินค้าชนิดนี้แล้วปรากฏว่า ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นจริงและ
หากจะให้บริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานปรับราคาจำหน่ายให้สูงขึ้นตามอัตราส่วนของต้นทุนที่สูงขึ้น
ก็จะต้องให้ปรับราคาสูงขึ้นตามอัตราที่บริษัทผู้ผลิตร้องขอ แต่เกรงว่าประชาชนผู้บริโภคจะ
เดือดร้อน จึงได้ให้บริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานแบ่งเบาภาระค่านาราคาส่วนหนึ่งไว้โดยพอที่จะ
สามารถดำเนินการผลิตต่อไปได้ จึงให้ปรับราคาสูงขึ้นเพียงกระป๋องละ 50 สตางค์ ซึ่ง
บริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานจะต้องพิมพ์ราคาใหม่ไว้บนฉลากเหมือนเดิม

ในวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2525 คณะกรรมการกลางฯ ได้ประกาศยกเลิก

โครงการ "นมข้นหวานคืนรูปตราสินไทย" เพราะบริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานจะขอเพิ่มราคานมข้นหวานตราสินไทยอีก แต่คณะกรรมการกลางฯ ไม่อนุมัติ เพราะเคยปรับราคาให้แล้วจาก 6.00 บาทเป็น 7.50 บาท และในที่สุดปรับให้เป็น 8.00 บาทต่อกระป๋องแล้ว เพื่อเป็นการช่วยเหลือบริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานให้คงรับภาระการขาดทุนมากจนเกินไป ถึงเหตุผลที่คณะกรรมการกลางฯ ใ้ให้ไว้เกี่ยวกับการยกเลิกโครงการนี้ว่า

1. นมข้นหวานตราสินไทยผลิตขึ้นเพื่อต้องการสนองผู้บริโภคที่มีรายได้น้อย แต่จากการวิจัยของกองการตลาด กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์พบว่า ผู้บริโภคไม่นิยม เพราะค่างมีทัศนคติว่า นมข้นหวานตราสินไทยมีคุณภาพด้อยกว่านมข้นหวานชนิดอื่นในขณะเดียวกัน ร้านขายกาแฟกลับกว่านซื้อไปใช้ในร้าน เพราะราคาถูกกว่านมข้นหวานตราอื่นดังการเปรียบเทียบราคาระหว่างนมข้นหวานตราสินไทยกับตราอื่น ๆ ในตารางที่ 5 ซึ่งทำให้มีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโครงการนี้

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบราคาระหว่างนมข้นหวานคืนรูปตราสินไทยกับตราอื่น ๆ

เมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2524

หน่วย: กระป๋อง

นมข้นหวานตรา	น้ำหนัก (กรัม)	ราคาปลีก (บาท)	ผลแตกต่าง (บาท)	ผลแตกต่าง (ร้อยละ)
สินไทย	397	7.50	-	-
มะลิ	397	8.00	.50	6.67
อลาสก้า	397	8.00	.50	6.67
เรือใบ	397	8.00	.50	6.67
หมี	397	10.00	2.50	33.33

ที่มา: กองการตลาด กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

2. ใ้ปรับราคาขายปลีกนมข้นหวานตราสินไทยให้แล้ว หากบริษัทผู้ผลิตจะขอปรับราคาอีก เกรงว่าจะทำให้มีวัตถุประสงค์ของโครงการนี้ที่ต้องการใ้ผู้บริโภคซื้อสินค้าคุณภาพที่ ราคาถูก

ในวันเดียวกันนี้ คณะกรรมการกลางฯ ได้ประกาศราชกิจจานุเบกษานับที่ 55 พ.ศ. 2522 ความว่าให้ยกเลิกประกาศฉบับที่ 50 พ.ศ. 2524 และประกาศให้นมข้นหวานอยู่ในข่ายเป็นสินค้าควบคุม โดยให้บริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานพิมพ์ราคาจำหน่ายปลีกให้ชัดเจนและสามารถอ่านได้ง่ายบนฉลากและจะคงจำหน่ายสินค้าในราคาที่ไม่สูงกว่าราคาพิมพ์ไว้ และหากบริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานต้องการเปลี่ยนแปลงราคาขายปลีกแล้ว จะต้องแจ้งให้เลขาธิการทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วัน

ในวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2525 คณะกรรมการกลางฯ ได้ประกาศฉบับที่ 59 พ.ศ. 2525 ขึ้น โดยให้ยกเลิกฉบับที่ 25 พ.ศ. 2523 ซึ่งมีใจความใกล้เคียงกับประกาศฉบับที่ 25 หากแก้วคลุมและเครื่องครึกมากขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในช่วงนั้น ทำให้สามารถติดตามภาวะการผลิต และการจำหน่ายนมข้นหวานได้อย่างใกล้ชิด (รายละเอียดประกาศฉบับที่ 59 อยู่ในภาคผนวก หน้า 265)

ประมาณเดือนมกราคม พ.ศ. 2526 บริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานต่าง ๆ ได้ยื่นเสนอขออนุญาตปรับปรุงราคานมข้นหวานต่อเลขาธิการกลางกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดอีกวาระหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการกลางฯ ได้พิจารณาอย่างดีถ้วนตามข้อมูลต้นทุนการผลิตที่แต่ละบริษัทได้ยื่นเสนอแล้ว กองวิเคราะห์ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์จึงเห็นสมควรให้ขึ้นราคาได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้คือ

1. นมข้นหวานคินรูปมีมันเนยร้อยละ 9 ทุกตราราคากระป๋องละ 12.00 บาท
2. นมข้นหวานคินรูปมีมันเนยร้อยละ 8 ทุกตราราคากระป๋องละ 9.75 บาท
3. นมข้นหวานคินรูปแปลงไขมันทุกตรา ราคากระป๋องละ 9.75 บาท

ในวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2527 คณะกรรมการกลางฯ ได้ออกประกาศฉบับที่ 64 พ.ศ. 2527 ขึ้น โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 มาตรา 24 (4) (5) (6) และ มาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. 2522 และให้ยกเลิกประกาศฉบับที่ 59 พ.ศ. 2525 และให้ใช้ประกาศฉบับนี้แทนความว่า ให้มีผลบังคับใช้ทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักรตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป โดยให้นมข้นหวานอยู่ในข่ายสินค้าควบคุมชนิดหนึ่ง ที่จะคงแจ้งปริมาณการผลิตของแต่ละเดือนเป็นประจำทุกไตรมาสต่อเลขาธิการภายในเดือนแรกของไตรมาสและหากมีเหตุจำเป็นต้องลดหรือหยุดการผลิตเกินกว่าร้อยละ 10 ของปริมาณการผลิตแต่ละ

เดือนตามแผนการผลิตประจำแล้ว ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อเลขาธิการภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไปและจะต้องทำบัญชีแสดงปริมาณการผลิต การนำเข้า การจำหน่ายและยกคงเหลือประจำวันของสินค้าควบคุมและเก็บรักษาไว้ ณ สำนักงานแห่งใหญ่ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้ตลอดเวลา

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา รัฐบาลได้ห่วงใยต่อความเป็นอยู่ของประชาชนโดยเฉพาะในเรื่องของสินค้าจำเป็นต่อการครองชีพ นมชั้นหวานที่อยู่ในข่ายดังกล่าว ดังนั้นจึงต้องอยู่ในหมวดเป็นสินค้าควบคุม โดยคณะกรรมการกลางป้องกันการค้ากำไรเกินควรพยายามควบคุมราคาชั้นสูงไว้ตั้งแต่ พ.ศ. 2514 เป็นต้นมา แต่เนื่องจากราคาวัตถุดิบและค่าใช้จ่ายการผลิตสูงขึ้นตลอดเวลานับเนื่องมาจากภาวะเงินเฟ้อ คณะกรรมการกลางฯ จึงจำเป็นต้องยอมลดอัตราให้ขึ้นราคา แต่พยายามให้ขึ้นราคาให้น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ ต่อมา รัฐบาลได้เปลี่ยนแปลงมาตรการการควบคุมโดยยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการค้ากำไรเกินควรและประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดแทน ซึ่งคณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดพยายามรักษามาตรการเดิม เพื่อให้ประชาชนสามารถซื้อสินค้าจำเป็นในการครองชีพในราคาประหยัดและหาซื้อได้ง่ายขึ้น แทนที่จะควบคุมราคาชั้นสูงเหมือนเดิม คณะกรรมการกลางฯ ได้เปลี่ยนวิธีการใหม่โดยให้บริษัทผู้ผลิตนมชั้นหวานแจ้งปริมาณการผลิต ฯลฯ และหากต้องการเปลี่ยนแปลงราคาขายปลีก จะต้องแจ้งให้เลขาธิการของคณะกรรมการกลางฯ ได้พิจารณาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วัน ปัจจุบัน (พ.ศ. 2527) ราคานมชั้นหวานเป็นราคาที่ค่อนข้างยุติธรรมและสมเหตุสมผลกับต้นทุนการผลิตตั้งแต่วางราคาต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ราคาณขันทวานคินรูปเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2527

หน่วย:บาท

นมขันทวานคิน	ราคาผู้บริโภค (กระป๋อง)	ราคาร้านค้าปลีก (ทึบ)	ราคาร้านค้าส่ง (ทึบ)
มะลิ	9.75	430.-	429.-
อลาสกา	9.75	415.-	414.-
เรือใบ	9.75	427.-	426.-
หมี	12.00	543.-	537.-

ที่มา: จากการสัมภาษณ์บริษัทผู้แทนจำหน่ายนมขันทวาน

จะเห็นว่าราคาขายปลีกนมขันทวานข้างต้นมิได้เปลี่ยนแปลงมาตั้งแต่ปลาย พ.ศ. 2525 และคาดว่าคงจะอยู่ในระดับนี้ไปอีกช่วงระยะเวลาหนึ่ง